

การศึกษาปัญหาการเลี่ยงไม่ใช้กริยาช่วย tekureru ในการเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย

A Study on the Problem of Avoiding the Use of the Auxiliary Verb ~tekureru in the Japanese Writing of Thai Learners

สายัณห์ กอเสถียรวงศ์ และ โมโมะ ชิโนดะ*

Sayan Korsatianwong and Momo Shinoda

วันรับบทความ 3 ธันวาคม 2568 / วันแก้ไขบทความ 14 ธันวาคม 2568 / วันตอบรับบทความ 17 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการหลีกเลี่ยงการใช้รูปไวยากรณ์การแสดงการให้และรับ เฉพาะกริยา Te-kureru (V てくれる) ในงานเขียนภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยเอกชน แห่งหนึ่งชั้นปีที่ 3 จำนวนรวม 78 คน โดยใช้การทดสอบการเขียนเรียงความ (Writing Test) ประมาณ 800 ตัวอักษร โดยหัวข้อในการเขียนเรียงความได้ถูกคิดขึ้นเพื่อให้ผู้เขียนได้ใช้ไวยากรณ์การให้และรับ โดยเฉพาะรูปกริยา Te-kureru (V てくれる) ข้อมูลในแบบทดสอบการเขียนเรียงความนี้จะถูกคัดเลือกประโยคที่รู้สึกไม่เป็น ธรรมชาติหากไม่มีคำกริยา Te-kureru (V てくれる) โดยนำผลข้อมูลทั้งในส่วนตัวเลขร้อยละ (%) แบ่งตามพื้น ความรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีการสัมภาษณ์ติดตามผลหลังการสอบเพื่อนำมาวิเคราะห์และพิจารณา ถึงสาเหตุของการเลี่ยงไม่ใช้คำกริยา Te-kureru (V てくれる) ดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มี แนวโน้มการใช้กริยาช่วย Te-kureru (V てくれる) ได้ค่อนข้างถูกต้องในสถานการณ์ที่มีการช่วยเหลือโดยตรง ตามกริยาหลักที่ใช้ เช่น ช่วยเหลือ สอน แนะนำ เป็นต้น แต่ยังมีการใช้ผิดและการหลีกเลี่ยงการใช้ค่อนข้างมาก ด้วยเช่นกัน สำหรับเรื่องของการหลีกเลี่ยงการใช้ (非用) มีสาเหตุหลักมาจากการที่ผู้เรียนตัดสินใจจากการตีความ เองว่า กริยานั้นมีประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่ หากไม่รู้สึถึงประโยชน์ก็จะไม่ใช่ แม้ว่าสถานการณ์นั้นจะเป็น สถานการณ์ที่ควรใช้ในบริบทของภาษาญี่ปุ่นก็ตาม การหลีกเลี่ยงการใช้สะท้อนความไม่เข้าใจในวัฒนธรรมทาง ความคิดของคนญี่ปุ่นที่สะท้อนในรูปแบบการใช้ภาษา และความแตกต่างเชิงมนทัศน์ของผู้เรียนในการตีความ “ประโยชน์” ตามมุมมองส่วนตัว รวมไปถึงความสับสนที่เกิดความไม่เข้าใจไวยากรณ์ด้วย

* ดร.อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น วิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, อีเมล sayan.ko@rsu.ac.th , อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น วิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, อีเมล momo.sh@rsu.ac.th

คำสำคัญ: ไวยากรณ์การแสดงการให้และรับ คำกริยาช่วย *Te-kureru* การเลี่ยงไม่ใช้ เรียงความภาษาญี่ปุ่น
ความหมายเชิงประโยชน์

Abstract

This study aims to investigate the avoidance of using the benefactive grammatical form, specifically the verb *Te-kureru* in Japanese writing by 78 third-year students majoring in Japanese at a private university. The research employed a writing test of approximately 800 characters, with essay topics designed to elicit the use of benefactive expressions, particularly *Te-kureru*. From the written data, sentences that appeared unnatural without the use of *Te-kureru* were selected for analysis. The results were examined using percentage and categorized according to the learners' Japanese proficiency levels. In addition, follow-up interviews were conducted after the test to analyze and consider reasons behind the avoidance of *Te-kureru*. From the written data, most learners tended to use *Te-kureru* correctly in contexts involving direct assistance, such as helping, teaching, or giving advice. However, frequent errors and avoidance were also observed. The primary reason for avoidance stems from learners' self-interpretation of whether the verb conveys personal benefit. If they do not perceive such benefit, they refrain from using it—even in contexts where Japanese usage would require it. This avoidance reflects a lack of understanding of Japanese cultural thoughts embedded in language use, as well as conceptual differences in how learners interpret “benefit” from their own perspectives. Furthermore, confusion regarding the grammar itself, especially the use of benefactive auxiliary expressions in Japanese, contributes to this tendency.

Keywords: Benefactive grammar, Auxiliary verb *Te-kureru*, Avoidance, Japanese essay writing, Benefit-oriented meaning

1. บทนำ

ในบรรดาทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ทักษะการเขียนนับได้ว่าเป็นทักษะที่ยากทักษะหนึ่ง เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะในการส่งออกข้อมูลทางภาษา (Language Output) เช่นเดียวกับการพูด หากแต่ในการเขียนไม่มีคู่สนทนาที่สามารถคอยส่งปฏิริยาตอบกลับในทันที ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถตรวจสอบการเขียนของตนเองได้ในทันทีว่าถูกผิดอย่างไร

ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการสอนรายวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นในระดับอุดมศึกษาเป็นเวลากว่า 10 ปี ไม่ว่าจะสอนเพียงคนเดียวหรือสอนร่วมกับอาจารย์ชาวญี่ปุ่นซึ่งเป็นเจ้าของภาษา ที่ผ่านมาการสอนรายวิชาการเขียนเป็นรายวิชาที่ผู้สอนชาวญี่ปุ่นเป็นผู้รับผิดชอบ เนื่องจากเน้นการปฏิบัติ ความถูกต้อง และเป็นธรรมชาติ

อันเป็นรูปแบบหลักในการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นของสถาบันการศึกษาของไทย ตามที่ได้อ้างอิงไว้ (Kongjit, S. and Yoshida, N. 2012.) แต่จากการสอนรายวิชาการเขียน ผู้วิจัยสังเกตงานเขียนของนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นการบ้าน รายงาน หรืองานเขียนในการสอบ พบว่ามีไวยากรณ์หลายชนิดที่เป็นปัญหากับผู้เรียนชาวไทย ทั้งในเรื่องของการผันรูปไวยากรณ์ หรือรูปไวยากรณ์ที่แม้ว่าจะมีใช้ในภาษาไทย แต่มีความซับซ้อนเนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดของเจ้าของภาษาและไม่สามารถแปลจากภาษาไทยได้โดยตรง ผู้วิจัยมีความสนใจไวยากรณ์การให้การให้และรับในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นหนึ่งในไวยากรณ์ที่ผู้เรียนชาวไทยและผู้เรียนชาวต่างชาติอื่น ๆ ยังคงสับสนกับการใช้ เนื่องจากแม้ว่าในภาษาไทยเองจะมีสำนวน “ทำ...ให้” ก็ตาม แต่ในภาษาญี่ปุ่นรูปคำว่า ทำ...ให้ มีอยู่ 3 รูปกริยาช่วย ได้แก่ กริยา Te-ageru (V てあげる) กริยา Te-kureru (V てくれる) และ กริยา Te-morau (V てもらう) โดยจากการสังเกตเป็นการส่วนตัว ในช่วงแรกของลักษณะการใช้ไวยากรณ์เกี่ยวกับการให้ ผู้เรียนมักจะเลือกใช้ กริยา Te-ageru (V てあげる) ในงานเขียนมากกว่ารูปอื่น ซึ่งอาจจะเป็นเพราะได้รับอิทธิพลจากคำว่า “ให้” ในภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาแม่ของตน เช่น

(略)私はお金がありませんでした。そのときには彼女が私に手つだってあげ
ました。(→手伝ってくれました)

ฉันไม่มีเงิน ตอนนั้นเขาช่วยฉันไว้

(* ภายในวงเล็บเป็นข้อผิดพลาดของผู้เรียนที่ผู้ร่วมวิจัยชาวญี่ปุ่นได้พิจารณาแก้ไขให้ถูกต้อง)

ประโยคตัวอย่างด้านบนเป็นประโยคที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากในภาษาญี่ปุ่นนั้นจะใช้รูปกริยา Te-ageru (V てあげる) เมื่อประธานของการกระทำนั้นเป็นผู้กระทำให้ และผู้รับการกระทำเป็นผู้อื่นที่ไม่ใช่ผู้พูดหรือบุคคลที่เป็นคนในกลุ่มเดียวกันกับตัวผู้พูดหรือที่ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 他人 (Tanin)

ในทางตรงกันข้าม กริยา Te-kureru (V てくれる) ใช้เมื่อประธานของการกระทำนั้นเป็นผู้ให้และผู้รับการกระทำเป็นตัวผู้พูดหรือบุคคลที่เป็นคนในกลุ่มเดียวกันกับตัวผู้พูดหรือที่ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 身内 (Miuchi) และหากประธานเป็นผู้รับและมุมมองของการให้ก็อยู่ที่ผู้รับด้วยเช่นกัน ในภาษาญี่ปุ่นจะใช้รูปกริยา Te-morau (V てもらう)

ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่า มีบางครั้ง que ผู้เรียนเลือกที่จะหลีกเลี่ยงการใช้รูปไวยากรณ์การให้การให้และการรับ (授受表現) แม้ประโยคนั้นจะมีความหมายที่มีการให้และรับก็ตาม แม้ว่าในบางครั้งการไม่ใช้รูปสำนวนดังกล่าวจะสามารถสื่อสารความหมายให้ผู้อ่านรับรู้ได้ แต่ก็ยังคงเป็นประโยคที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมชาติในภาษาญี่ปุ่นอยู่ดี เช่น

授業が終わった後、友達は私と一緒に焼きふたを食べようと誘いました。⇒(誘ってくれました)

หลังเลิกเรียน เพื่อนชวนฉันไปกินหมูกระทะด้วยกัน

จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการหลีกเลี่ยงการใช้รูปไวยากรณ์การแสดงผลการให้และรับ (授受表現) เฉพาะกริยา Te-kureru (V てくれる) ในงานเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน เนื่องจากเป็นไวยากรณ์ที่มักจะใช้สับสนกับรูปกริยา Te-ageru (V てあげる) รวมไปถึงการสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ความคิดและเหตุผลของผู้เรียนที่หลีกเลี่ยงการใช้ไวยากรณ์นี้ เพื่อค้นหาว่าผู้เรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจและการใช้ไวยากรณ์นี้อย่างไร จากการนำข้อผิดพลาดจากผลงานการเขียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยนครราชสีมา ผู้เขียนเชื่อว่าจะช่วยให้สามารถทำให้นักศึกษาเข้าใจไวยากรณ์การแสดงผลการให้และรับ กริยา Te-kureru (V てくれる) ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และในอนาคตก็จะขยายการศึกษาไปยังรูปไวยากรณ์การแสดงผลการให้และรับอื่น ๆ ต่อไป โดยเป็นกรณีศึกษาของนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ซึ่งมีทั้งผู้ที่เคยและไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาในระดับมัธยมศึกษา

2. ทบทวนวรรณกรรม

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งประเภทคำกริยาช่วยการให้และรับ (授受表現)

งานวิจัยเกี่ยวกับความหมายของโครงสร้างกริยาช่วยการให้และรับ (授受表現) มีงานวิจัยหลายชิ้นที่พิจารณาโดยเน้นไปที่เรื่องของบุญคุณ ผลประโยชน์ (恩恵・利益) อาทิเช่น Ōe (1975), Masuoka (2001), Yamada (2004) และ Harada (2006)

(Yamada, 2004) ได้ระบุว่า กริยาช่วยในการให้และรับในภาษาญี่ปุ่นมีความหมายที่แสดงถึง “การตอบแทนหรือผลประโยชน์ โดยเรียกริยาที่ต่อหน้ากริยาการให้และรับว่า “กริยาหลัก” (実質動詞) และกริยาช่วยว่า “กริยารูปแบบ” (形式動詞) และมองโครงสร้างกริยาช่วยการให้และรับว่าเป็น “รูปแบบประโยชน์ที่มีให้กันและกัน” และยังได้ระบุอีกว่า “กริยารูปแบบ” (形式動詞) เช่น Yaru (やる), Kureru (くれる), Morau (もらう) ที่ต่อท้ายรูป -Te นั้น “แสดงถึงความเป็นประโยชน์” โดยเน้นว่าเป็นประโยชน์ในแง่บวกโดยสมบูรณ์ เขายังได้แบ่งประเภทประโยคกริยาช่วย Te-kureru (V てくれる) ออกเป็น 1. ประโยคผู้รับผลประโยชน์โดยตรง (直接てくれる受益文) ซึ่งเป็นประโยคที่แสดงผ่านมุมมองของผู้พูดที่มีส่วนร่วมโดยตรงในสถานการณ์จริง และ 2. ประโยคผู้รับผลประโยชน์ทางอ้อม (間接てくれる受益文) ซึ่งเป็นประโยคที่แสดงผ่านมุมมองของผู้พูดที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยอ้อมกับข้อเท็จจริง ดังแสดงตามตัวอย่างด้านล่าง

田中は私に本を売ってくれた。(ประโยคผู้รับผลประโยชน์โดยตรง)

คุณทานากะขายหนังสือให้ฉัน

田中は私のために走ってくれた。(ประโยคผู้รับผลประโยชน์ทางอ้อม)

คุณทานากะวิ่งเพื่อฉัน

ในส่วนของกริยาช่วย Te-kureru (V てくれる) งานวิจัยโดยส่วนใหญ่จะตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดที่ว่า กริยาช่วย Te-kureru (V てくれる) หมายถึงการกระทำที่ผู้กระทำได้ทำแล้ว ไม่ว่าเขาจะมีเจตนาดีหรือไม่ก็ตาม เป็นสิ่งที่ผู้พูดที่เป็นผู้รับการกระทำรู้สึกพอใจและถือว่าเป็น “บุญคุณ”

(Harada, 2006) ได้วิเคราะห์การแสดงออกเกี่ยวกับการให้และรับ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการใช้กริยาช่วย Te-kureru (V てくれる) และความเกี่ยวข้องกับการแสดงความเคารพ โดยระบุว่า กริยา Te-kureru (V てくれる) ถูกมองว่าเป็นประโยชน์หรือบุญคุณที่ผู้พูดได้รับจากสิ่งธรรมชาติและผู้ที่ผู้พูดรับรู้ว่าเขาเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์นั้นโดยตรงหรือโดยอ้อม

นอกจากนี้ (Yamamoto, 2007) ยังระบุว่ามีการใช้กริยา Te-kureru (V てくれる) ในลักษณะของ “การร้องขอ” สำหรับการกระทำที่ยังไม่ได้ทำ และการใช้งานในรูปแบบแสดงความไม่พอใจ เช่น “การตำหนิ” หรือ “การล้อเลียน” เป็นต้น อีกด้วย ซึ่งคล้ายกับที่ (Ōe, 1975) ใช้ทฤษฎีการกระทำทางภาษา (発話行為理論) ทำการศึกษาการใช้กริยา Te-kureru (V てくれる) ในลักษณะการประชดโดยแสดงสิ่งที่ไม่ใช่ความเอื้อเฟื้อเป็นความเอื้อเฟื้อ โดยได้กล่าวว่า “กริยาการให้-รับ” นอกจากประโยชน์ในแง่บวกแล้ว ยังมีโครงสร้าง “กริยาการให้-รับ” ที่แสดง “ผลประโยชน์เชิงลบ” ด้วยดังเช่นตัวอย่างด้านล่างนี้

部屋をずいぶんきれいにしてくれたわね。

ทำห้องสะอาดสวยงามนะ (ผู้พูดพูดกับผู้ที่ทำห้องสะอาด)

(Irie, 2001) ได้พิจารณาความหมายของโครงสร้างประโยคกริยาให้-รับ เขาได้กล่าวถึงความสัมพันธ์เชิงความหมายระหว่างโครงสร้างกริยาหลักและโครงสร้างกริยาช่วย โดยเน้นความแตกต่างทางโครงสร้างระหว่างทั้งสอง โดยโครงสร้างกริยาหลักหมายถึง “การส่งมอบสิ่งของ” ส่วนโครงสร้างกริยาช่วยหมายถึง “การให้คุณประโยชน์” นอกจากนี้ (Masuoka, 2001) ได้พูดถึงความเชื่อมโยงเชิงความหมายระหว่างโครงสร้างกริยาหลักกับโครงสร้างกริยาช่วย โดยระบุว่าลักษณะการให้คุณประโยชน์ของโครงสร้างกริยาช่วยเกิดจากการที่โครงสร้างกริยาช่วยมี “รากเหง้าของความเป็นคุณประโยชน์” รวมอยู่ในโครงสร้างกริยาหลักแล้ว

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกที่จะไม่ใช้คำกริยาช่วย “Tekureru”

(Zhang, 2017) ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับผลกระทบของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ต่อการไม่ใช้คำกริยาช่วย “tekureru” ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวจีน โดยได้ทำการสำรวจในด้านความรู้ทางภาษาและการใช้ภาษา โดยใช้แบบทดสอบ Role play และแบบปรนัย ผลที่ได้คือ ในการทดสอบแบบ Role play แสดงให้เห็นว่าผู้เรียน JSL (Japanese as a Second Language) มีแนวโน้มที่จะเข้าใจ “ประโยคผู้รับผลประโยชน์โดยตรง” (直接てくれる受益文) มากกว่าผู้เรียน JFL (Japanese as a Foreign Language) และมี “การเลี่ยงที่จะไม่ใช้” (非用)

ของ “ประโยคผู้รับผลประโยชน์โดยตรง” น้อยกว่าผู้เรียน JFL นอกจากนี้ในการทดสอบแบบปรนัย ผู้เรียนในทุกสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ จะสามารถเรียนรู้รูปประโยค “tekureru” ได้อย่างรวดเร็วตามระดับภาษาญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้น และมีการระบุว่า “ประโยคผู้รับผลประโยชน์โดยตรง” นั้นง่ายต่อการเรียนรู้มากกว่า “ประโยคผู้รับผลประโยชน์ทางอ้อม”(間接てくれる受益文)

(Nakasaki, 2001) ระบุว่ากลุ่มคำกริยาช่วย Te-kureru (V てくれる) แตกต่างจากกลุ่มกริยา Te-ageru (V てあげる) และ กริยา Te-morau (V てもらう) ตรงที่ “ความหมายที่ถ่ายทอด (ปริมาณข้อมูล)” (文の知的意味(情報量)) ของประโยคไม่เปลี่ยนแปลง และแสดงให้เห็นว่าความหมายในเรื่องการให้และรับผลประโยชน์จะแสดงไว้โดยกริยา Te-kureru (V てくれる) แต่ถึงแม้ไม่ได้ใช้ก็สามารถถ่ายทอดข้อมูลเดียวกันได้ ดังนั้นจึงมีแนวโน้มที่ผู้เรียนจะเลี่ยงที่จะไม่ใช้ นอกจากนั้นยังได้ วิเคราะห์การไม่ใช้สำนวนกริยา Te-kureru (V てくれる) จากมุมมองของฟังก์ชันการสื่อสาร และแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยทางวัฒนธรรมต่อลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ไม่ใช่ชาวญี่ปุ่น เขาได้จำแนกประโยค Te-kureru (V てくれる) ในข้อความที่ปรากฏในบทสนทนาจริง โดยจำแนกออกเป็น 正用、誤用、非用[†] และวิเคราะห์ผลจากมุมมองของภูมิหลังของผู้เรียน ระดับทางภาษา และโครงสร้างรูปประโยคกริยาการให้และรับ ผลที่ได้คือ แม้ว่าอัตราการใช้รูปประโยคกริยา Te-kureru (V てくれる) จะสูง แต่การเลือกที่จะไม่ใช้ก็ยังคงปรากฏให้เห็นแม้จะอยู่ในระดับขั้นสูง โดยลักษณะของประโยคที่มีการเลือกที่จะไม่ใช้ ได้แก่

- 1) ประโยคที่ขาดการประเมิน “ผลประโยชน์” ของผู้รับผลประโยชน์ (ประธาน) ต่อผู้ให้ผลประโยชน์

- 先生は玄関で遅くまでずっと私たちを待っていました。

ครูรอเราที่ทางเข้าจนถึง

- 2) ประโยคที่ขาดมุมมองในการเชื่อมต่อกับผู้ให้ผลประโยชน์

- 大家さんはびっくりして、あいさつを返しませんでした。

เจ้าของบ้านประหลาดใจและไม่ตอบกลับคำทักทาย

[†] Nakasaki (2001)

せいよう
正用การเลือกที่ใช้คำกริยา “tekureru” ที่เกี่ยวกับการให้และรับ ในสถานการณ์ที่ควรจะใช้และใช้ได้อย่างถูกต้อง

ごよう
誤用การเลือกที่ใช้คำกริยา “tekureru” ที่เกี่ยวกับการให้และรับ ในสถานการณ์ที่ผิดหรือใช้ได้อย่างไม่ถูกต้อง

ひよう
非用การเลือกที่จะไม่ใช้คำกริยา “tekureru” ที่เกี่ยวกับการให้และรับ ในสถานการณ์ที่ควรจะใช้ ซึ่งแม้ว่าจะไม่ผิดไวยากรณ์แต่การไม่ใช้ จะทำให้ประโยคเกิดการสื่อสารที่ผิดพลาดและไม่เป็นธรรมชาติ

3) ประโยคที่ขาดการประเมิน “ผลประโยชน์” ของผู้รับผลประโยชน์ต่อเหตุการณ์นั้น ๆ

- 祖国は私を育てました。

มาตุภูมินี้เลี้ยงดูฉัน

4) ประโยคที่ขาดความรู้สึกร่วมกันของ “ผลประโยชน์” เนื่องจากผู้รับผลประโยชน์โดยตรงและประธานในประโยคเป็นคนละคนกัน

- ついにある人が彼にアルバイトを紹介しました。

ในที่สุดก็มีคนแนะนำให้เขารู้จักงานพาร์ทไทม์

5) ประโยคที่ระดับสถานะทางสังคมในมุมมองไม่ชัดเจน

(Tsutsui, 2009) ระบุว่าเป็นการยากสำหรับผู้เรียนที่จะเข้าใจการใช้คำกริยาช่วย (補助動詞) ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสนทนาจริง และการใช้ในทางที่ผิดมักจะเกิดขึ้นเนื่องจากความหมายและการใช้คำกริยาช่วยที่เรียนรู้ในระดับเริ่มต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการใช้คำกริยาช่วยทั้งหมดที่ปรากฏในภาษาญี่ปุ่น ดังนั้น ผู้เรียนจึงไม่เพียงแต่จำเป็นต้องได้รับการอธิบายความหมายของคำกริยาช่วยนั้น ๆ เท่านั้น แต่ยังควรได้รับการอธิบายชี้แนะในบริบทต่าง ๆ ที่ใช้รูปคำกริยาช่วยนี้ และรวมไปถึงอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ใช้คำพูดด้วย

(Masuoka, 2001) ระบุว่า ในภาษาญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะพูดถึงสถานการณ์ที่จะอธิบายนั้นว่าเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือไม่และเมื่อสถานการณ์นั้น ๆ เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องก็มักจะใช้โครงสร้างผู้รับผลประโยชน์เช่น “tekureru” แต่ในหลาย ๆ ภาษาแนวโน้มนี้ไม่เด่นชัดเหมือนในภาษาญี่ปุ่นจะนำไปสู่การเลือกที่จะไม่ใช้รูป “tekureru” นั่นเอง

(Kurita, 2019) ระบุว่า รูปไวยากรณ์ “tekureru” มีความแตกต่างจาก “teyaru” เนื่องจากไวยากรณ์ทั้งสองแม้ว่าจะเป็นไวยากรณ์ที่มีโครงสร้างที่เกิดจากมุมมองของผู้กระทำ (ผู้ให้) แต่ “tekureru” ผู้กระทำ (ผู้ให้) สามารถเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตได้ ยกตัวอย่างเช่น ประโยค 「雨が降ってくれた」 เป็นประโยคที่ถูกต้อง แต่ประโยค 「雨が降ってやった」 เป็นประโยคที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสิ่งนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นหลายคนเลือกที่จะไม่ใช้รูปไวยากรณ์ “tekureru” เพราะมีความซับซ้อนกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับไวยากรณ์การให้และรับรูปอื่น ๆ

(Ōtsuka, 1995) ได้ทำการสำรวจโดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาเกาหลี และภาษาจีน เป็นภาษาแม่ ทำการสำรวจข้อมูลการใช้กริยา Te-kureru (V てくれる) และ กริยาTe-morau

(V て も ら う) โดยให้เล่าเรื่องจากภาพมังงะที่ไม่มีบทพูด ผลปรากฏว่า ผู้เรียนสามารถสร้างประโยคโดยใช้กริยา Te-morau (V て も ら う) ได้มากกว่ากริยา Te-kureru (V て く れ る)

(Ōda, 1997) ได้รวบรวมข้อมูลการเขียนของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น (ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของภาษาอังกฤษและภาษาจีน) เป็นเวลา 4 เดือน พบว่า ทักษะการใช้คำกริยาช่วยของการให้และการรับนั้นพัฒนาขึ้นตามระดับภาษาญี่ปุ่นที่เรียน แต่สิ่งที่เห็นชัดเจนคือ แนวโน้มที่จะใช้กริยา Te-ageru (V て あ げ る) มากเกินไปในผู้เรียนที่อยู่ในขั้นต้น และปรากฏการณ์การเสี่ยงการใช้กริยา Te-kureru (V て く れ る) ในทุก ๆ ระดับชั้น แม้ว่าผู้เรียนจะเรียนภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับกลางและสูงแล้วก็ตาม

(Sawetayaram, 2010) ได้ศึกษาการใช้กริยา Te-kureru (V て く れ る) และกริยา Te-morau (V て も ら う) ในผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มที่มีระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นที่มีผลสอบ SPOT เฉลี่ยระดับ 52.00 (ขั้นสูง) และกลุ่มที่มีระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นที่มีผลสอบ SPOT เฉลี่ยระดับ 32.00 (ชั้นกลาง) โดยทุกคนไม่เคยมีประสบการณ์อยู่ที่ญี่ปุ่นมาก่อน โดยเปรียบเทียบกับชาวญี่ปุ่น ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยมีแนวโน้มที่จะใช้ กริยา Te-kureru ในกรณีที่ในสถานการณ์เดียวกันชาวญี่ปุ่นมักจะใช้กริยา Te-morau มากกว่า
2. ในสถานการณ์ที่ควรต้องใช้ โครงสร้างกริยา Te-kureru และกริยา Te-morau ผู้เรียนชาวไทยจะใช้มากขึ้นตามระดับความรู้ที่สูงขึ้น แต่ก็ยังมีความถี่ของการใช้ที่น้อยกว่าชาวญี่ปุ่น
3. ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยกลุ่มที่มีระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นที่มีผลสอบ SPOT เฉลี่ยระดับ 32.00 (ชั้นกลาง) มีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการใช้กริยา Te-kureru และพบการใช้คำช่วยและการผันที่ไม่ถูกต้อง และแม้ว่าแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการใช้ กริยา Te-kureru จะลดลงเมื่อมีระดับภาษาญี่ปุ่นที่สูงขึ้น แต่การใช้คำช่วยและการผันที่ไม่ถูกต้อง ก็ยังคงพบเห็นได้อยู่

จากที่กล่าวมา การศึกษาการใช้กริยา Te-kureru (V て く れ る) ในด้านการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนยังมีไม่มาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการใช้กริยา Te-kureru (V て く れ る) ในทักษะการเขียนภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยว่า มีความเข้าใจในความหมาย วิธีการใช้และบริบททางวัฒนธรรมที่อยู่ในส่วนการให้และรับภาษาญี่ปุ่นนี้มากน้อยเพียงใด ผ่านการทำทดสอบการเขียนเรียงความและการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์และปัจจัยที่จะเลือกที่จะไม่ใช้กริยา Te-kureru (V て く れ る) ในการเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์การไม่ใช้คำกริยาช่วย Te-kureru (V て く れ る) ในการเขียนเรียงความของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยซึ่งเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง โดยวิเคราะห์สภาพการณ์และปัจจัยที่จะเลือกที่จะไม่ใช้กริยา Te-kureru (V て く れ る) ในการเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนนั้น พร้อมเสนอวิธีการสอนเพื่อให้สามารถใช้ในการเขียนได้จริง

วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม-ธันวาคม 2568 ISSN: 3027-8902 (Online)

4. นิยามคำศัพท์

งานวิจัยนี้ขออ้างอิงความหมายของคำว่า 非用 (Hiyou) การเลือกที่จะไม่ใช้ของ Nakasaki (2001) ซึ่งมี การนำเสนอขึ้นมาในมุมมองเชิงภาษาศาสตร์เปรียบเทียบว่าเป็น คำศัพท์ที่ใช้เรียกปรากฏการณ์ที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ที่แม้ว่าจะอยู่ในระดับกลางแล้ว ก็ยังไม่สามารถใช้หรือไม่ยอมใช้สำนวนที่คนญี่ปุ่นน่าจะใช้ได้ตามธรรมชาติใน สถานการณ์หนึ่ง ๆ โดยปัญหาดังกล่าวมีความซับซ้อนกว่าสิ่งที่ปรากฏในรูปแบบของ “การใช้ผิด”

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งที่กำลัง เรียนรายวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่น 3 (JPN331) โดยผู้ที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความ ตอบแบบสอบถามนี้มีจำนวนทั้งหมด 78 คน มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่น อย่างน้อย 2 วิชา ในหลักสูตรของภาควิชาภาษาญี่ปุ่น คือ JPN231 และ JPN232 แบ่งเป็นเพศชาย 27 คน (34.61%) และเพศหญิง 51 คน (65.38%) จำแนกออกได้เป็นผู้ที่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในชั้นมัธยม 36 คน (46.15%) และผู้ที่ไม่เคยเรียน ภาษาญี่ปุ่นในชั้นมัธยมมาก่อน 42 คน (53.84%) ผู้ที่เคยสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น (Japanese Language Proficiency Test หรือ JLPT ระดับ N2 จำนวน 1 คน (1.28%) ระดับ N3 จำนวน 18 คน (23.07%) ระดับ N4 จำนวน 36 คน (46.15%) ระดับ N5 จำนวน 13 คน (16.66%) และผู้ที่ไม่เคยสอบ JLPT จำนวน 10 คน (12.82%) โดยจากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ที่ไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในชั้นมัธยมมาก่อน เรียนเรื่องรูปไวยากรณ์ การแสดงการให้และรับ (授受表現) ที่มหาวิทยาลัยในชั้นปี1 โดยใช้หนังสือเรียน Minna No Nihongo (ปรากฏในเล่มที่ 2 บทที่ 24) ส่วนผู้ที่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในชั้นมัธยมมาแล้ว ส่วนใหญ่เรียนโดยใช้หนังสือ Akiko to Tomodachi (ปรากฏในเล่มที่ 4 บทที่ 20) หรือ Minna No Nihongo

5.2 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ชื่อ-สกุล เพศ ระยะเวลาที่เรียนภาษาญี่ปุ่น และระดับ JLPT ส่วนที่ 2 การเขียนเรียงความในหัวข้อ “เพื่อนสนิทของฉัน (私の親友)” โดยให้กลุ่มเป้าหมายเขียนเรียงความ ความยาวประมาณ 800 ตัวอักษร อย่างอิสระ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

名前 (ชื่อ): _____ 学生番号 (หมายเลขนักศึกษา): _____

・日本語の資格(JLPT など) (คุณวุฒิด้านภาษาญี่ปุ่น (เช่น JLPT)): _____ 取得 (ได้รับแล้ว)

・日本語学習歴 (ประวัติการเรียนภาษาญี่ปุ่น): _____ 年 (ปี)

テーマ: 「私の親友」 (หัวข้อ: “เพื่อนสนิทของฉัน”)

親友についてのエピソードを 1 つ書いてください。(กรุณาเขียนเรื่องราวหนึ่งเกี่ยวกับเพื่อนสนิทของคุณ)

(その人はどんな人か、どうして仲良くなったか、その人との思い出、その人に伝えたいことなど)

(เขาเป็นคนอย่างไร ทำไม่ถึงสนิทกัน ความทรงจำกับเขา สิ่งที่ยากบอกเขา เป็นต้น)

5.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีวิเคราะห์ผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ จัดทำขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ซึ่งเป็นภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ผู้วิจัยจึงจัดให้มีการทดสอบการเขียนเรียงความประมาณ 800 ตัวอักษร โดยมีการแจ้งวัตถุประสงค์ของการทดสอบการเขียนเรียงความของงานวิจัยนี้แก่นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง โดยให้เขียนเรียงความ ใช้เวลา 60 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้ส่งผู้วิจัย จากข้อมูลในแบบทดสอบการเขียนเรียงความนั้น ผู้ร่วมวิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ชาวญี่ปุ่นเจ้าของภาษาเป็นคนตัดสินและคัดเลือกประโยคที่รู้สึกไม่เป็นธรรมชาติ หากไม่มีคำกริยา Te-kureru ข้อมูลที่ได้จะถูกจัดประเภทตามกลไกการสื่อสารและพิจารณาสาเหตุของการไม่ใช้ Te-kureru ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำผลข้อมูลทั้งในส่วนตัวเลขร้อยละ (%) แบ่งตามพื้นฐานความรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน โดยแยกออกเป็น กลุ่มที่เรียนภาษาญี่ปุ่นมาตั้งแต่มัธยมปลาย และกลุ่มที่เพิ่งมาเรียนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังมีการสัมภาษณ์ติดตามผลหลังการสอบกับผู้เรียนที่ทำการสอบเรียงความเพื่อนำมาวิเคราะห์และพิจารณาถึงสาเหตุของการไม่ใช้คำกริยาช่วย Te-kureru ดังกล่าว

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เพิ่มประเด็นคำถามที่เจาะจงเรื่องความหมายของประโยคที่มีการใช้หรือควรที่จะมีการใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくる) โดยถามถึงความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าเป็นการใช้ในรูปแบบ เลี่ยงการใช้หรือไม่ หากพิจารณาจากคำตอบแล้วว่ามี การเลี่ยงการใช้จะสอบถามถึงปัจจัยใดที่ทำให้เลี่ยงที่จะใช้หรือไม่ใช้รูป Te-kureru และในท้ายที่สุดก็จะนำมาผลที่ได้มาประมวลเพื่อนำมาเสนอวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กริยา Te-kureru ในการเขียนภาษาญี่ปุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น

6. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

6.1 การใช้ไวยากรณ์ Te-kureru ในแบบทดสอบการเขียนเรียงความของผู้เรียน

ตารางที่ 1 : จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่พบและไม่พบการใช้ไวยากรณ์ Te-kureru ในแบบทดสอบการเขียนเรียงความ

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้ที่พบการใช้ Te-kureru (คน)	จำนวนผู้ที่ไม่พบการใช้ Te-kureru (คน)	จำนวนรวม (คน)
ผู้ที่ไม่มีความรู้	19 (52.7%)	23 (54.8%)	42 (53.8%)
ผู้ที่มีความรู้	17 (47.2%)	19 (45.2%)	36 (46.1%)
รวม	36	42	78

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า จำนวนของผู้ที่พบการใช้ไวยากรณ์ Te-kureru (รวมไปถึงไวยากรณ์รูปการให้และรับอื่น ๆ เช่น Te-ageru หรือ Te-morau) ในแบบทดสอบการเขียนเรียงความมีจำนวน 36 คน แบ่งออกเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลาย 19 คน และ ผู้ที่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลาย 17 คน และผู้ที่ไม่ใช้ไวยากรณ์ Te-kureru (รวมไปถึงไวยากรณ์รูปการให้และรับอื่น ๆ เช่น Te-ageru หรือ

Te-morau) มีจำนวน 42 คน แบ่งออกเป็นผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลาย 23 คน และ ผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลาย 19 คน ซึ่งสัดส่วนของผู้ที่พบการใช้และไม่พบการใช้ไวยากรณ์ Te-kureru ในแบบทดสอบการเขียนเรียงความนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน ทั้งนี้จะสังเกตได้ว่า จำนวนของผู้ที่ไม่ใช้ไวยากรณ์ Te-kureru มีถึงครึ่งหนึ่งของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากตัวของแบบสอบถามการเขียนเรียงความ ในหัวข้อ “เพื่อนสนิทของฉัน (私の親友)” เนื่องจากการให้กลุ่มเป้าหมายเขียนอย่างอิสระ โดยไม่ต้องการขึ้นว่าผู้วิจัยต้องการทดสอบการใช้ไวยากรณ์เรื่องใด จึงทำให้จำนวนของผู้ที่ไม่ใช้ไวยากรณ์ Te-kureru และรวมไปถึงไวยากรณ์รูปการให้และรับอื่น ๆ เช่น Te-ageru หรือ Te-morau มีจำนวนค่อนข้างมาก

6.2 การใช้ไวยากรณ์ Te-kureru อย่างถูกต้อง (正用) ในแบบทดสอบการเขียนเรียงความ

ตารางที่ 2 : จำนวนตัวอย่างของผู้ที่ใช้ไวยากรณ์ Te-kureru ในแบบทดสอบการเขียนเรียงความ

กลุ่มเป้าหมาย	ผู้ที่ใช้ถูก (正用)	ผู้ที่ใช้ผิด (誤用)	ผู้ที่เลี่ยงการใช้ (非用)	รวม (ตัวอย่าง)
	(ตัวอย่าง)	(ตัวอย่าง)	(ตัวอย่าง)	
ผู้ที่ไม่มีความรู้	15 (65.2%)	6 (60%)	11 (45.8%)	32
ผู้ที่มีความรู้	8 (34.7%)	4 (40%)	13 (54.2%)	25
รวม	23	10	24	42

จากตารางที่ 2 พบว่า ในจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 42 ตัวอย่างของผู้ที่ใช้ไวยากรณ์ Tekureru ในแบบทดสอบการเขียนเรียงความนี้ พบว่า ตัวอย่างของการใช้ที่ถูกต้อง (正用) ของผู้ที่ไม่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยม มี 15 ตัวอย่าง (65.21%) ซึ่งมากกว่าตัวอย่างการใช้ของผู้ที่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลายมาแล้ว 8 ตัวอย่าง (34.78%) ตัวอย่างข้อมูลการใช้ถูกต้องของผู้ที่ยังไม่เคยเรียนบางส่วนมีดังนี้

私に(が)困っているとき、Nはいつも手伝ってくれました。(M01S01)

เวลาฉันมีปัญหา Nมักจะช่วยฉันเสมอ

彼は私にうどんを作ってくれることができました。(M02S03)

เขาเคยทำอุด้งให้ฉันกินบ้าง

私が困ったとき、あなたに(は)ずっと(ずっと)聞いてくれました。(M05S05)

ตอนฉันมีปัญหา คุณมักจะรับฟังฉันเสมอ

Mと初めて会ったのは1年生のときです。他の友だちに(が)紹介(して)くれました。(M12S09)

ครั้งแรกที่เจอM คือเมื่ออยู่ชั้นประถมปีที่ 1 เพื่อนคนอื่นแนะนำให้รู้จัก

วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม-ธันวาคม 2568 ISSN: 3027-8902 (Online)

M01S01, M02 S03 , M05S05, M12 S07 ทั้งหมดเป็นตัวอย่างที่ใช้ไวยากรณ์ *Te-kureru* (V てくれる) ในสถานการณ์ที่ผู้ใช้งานกำลังประสบปัญหาหรือมีเรื่องเดือดร้อน และอีกฝ่ายได้ช่วยเหลือผู้ใช้ สถานการณ์แบบนี้เป็นสถานการณ์ที่ผู้เขียนตระหนักได้อย่างชัดเจนว่าเป็นผลดีกับตน จากความเข้าใจนี้จึงทำให้ตัวอย่างการใช้ที่ถูกต้อง (正用) มีค่อนข้างมาก นอกจากนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ถูก (正用) การใช้ผิด (誤用) และการเลี่ยงใช้ (非用) ของผู้ที่ไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลายมา ทั้งหมดเป็นกรณีของ “ประโยชน์ประโยชน์จากกริยา *Te-kureru* (V てくれる) โดยตรง” (Yamada (2004) ซึ่งผู้พูดเป็นฝ่ายที่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการกระทำนั้น ๆ

สำหรับตัวอย่างที่ใช้ไวยากรณ์ *Te-kureru* (V てくれる) ที่ถูกต้อง (正用) ของผู้ที่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลายมา แม้ว่าจะมีน้อยกว่าผู้ที่ไม่เคยเรียนมา แต่ตัวอย่างเหล่านั้นก็ใช้ในสถานการณ์ที่ผู้ใช้งานกำลังประสบปัญหาหรือมีเรื่องเดือดร้อน และอีกฝ่ายได้ช่วยเหลือผู้ใช้ เช่นกันเหมือนกับตัวอย่างของกลุ่มผู้ที่ไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาก่อน เช่น

授業の時、わからないことがあったら、いつも優しく教えてください。

เวลาฉันมีอะไรที่ไม่เข้าใจในชั่วโมงเรียน (เขา) มักจะค่อย ๆ สอนฉันเสมอ (K16S05)

私は (が) 何回も困っている時に、いつも私をおうえんしてくれます。

ตอนที่ฉันประสบปัญหาหลายครั้ง เขามักจะคอยให้กำลังใจฉันเสมอ (K17S07)

ตัวอย่างการใช้ที่ถูกต้อง (正用) ปรากฏทั้งในผู้ที่เคยเรียนและไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลายมาก่อนค่อนข้างมาก เนื่องจาก “ผลประโยชน์โดยตรงต่อผู้รับ” เป็นความหมายและการใช้งานพื้นฐานของไวยากรณ์ *Te-kureru* (V てくれる) ซึ่งถูกแนะนำในสื่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น เป็นความหมายและการใช้งานที่ผู้เรียนส่วนใหญ่เข้าใจได้ง่าย จากในตัวอย่างการทดสอบการเขียน (Writing Test) และการสัมภาษณ์ ผู้เรียนมักจะตัดสินใจ “การรู้สึกถึงประโยชน์” จากความหมายของคำกริยาที่ใช้ เช่น 助ける (ช่วย) 手伝う (ช่วยงาน) และใช้ร่วมกับ *Te-kureru* (V てくれる) ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งตรงกับสิ่งที่ Zhang (2017) ระบุไว้ว่า “ประโยชน์ได้รับผลประโยชน์โดยตรง”(直接てくれる受益文) เข้าใจได้ชัดเจนและง่ายต่อการเรียนรู้มากกว่า “ประโยชน์ได้รับประโยชน์ทางอ้อม”(間接てくれる受益文) “

6.3 การใช้ไวยากรณ์ *Te-kureru* ที่ผิด (誤用) ในแบบทดสอบการเขียนเรียงความ

การใช้ไวยากรณ์ *Te-kureru* (V てくれる) ที่ผิด (誤用) ทั้งในผู้ที่เคยเรียนและไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลายมาแล้ว ซึ่งแม้ว่าตัวอย่างที่พบจะมีจำนวนน้อยกว่าการใช้ถูก (正用) และการหลีกเลี่ยงการใช้ (非用) ก็ตาม แต่ก็แสดงให้เห็นว่ายังมีผู้เรียนบางส่วนที่ยังคงสับสนในการใช้รูปไวยากรณ์ *Te-kureru* (V てくれる) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของไวยากรณ์รูปการให้และรับในภาษาญี่ปุ่น

彼女はいつも私に (を) 手伝ってあげましたから、親友になりました。

(⇒手伝ってくれました)

ตอนเธอช่วยฉันเสมอ เราเลยกลายเป็นเพื่อนกัน (M03G01)

もし私が新しい化粧品を買ったら (買うなら)、いつもその女が選んでもらいました。(⇒選んでくれました)

ถ้าฉันจะซื้อเครื่องสำอางใหม่ เพื่อนคนนั้นมักจะเป็นคนเลือกให้เสมอ (M09H04)

私と MY の思い出は私のたんじょうびでした。MY はケーキを作ってあげました。(⇒作ってくれました)

ความทรงจำระหว่างฉันกับหมุยองคือวันเกิดของฉัน หมุยองทำเค้กให้ฉัน (K04G02)

ผู้เรียนมีการใช้ไวยากรณ์อื่นแทน Te-kureru (V てくれる) ในประโยคที่ใช้เขียนเรียงความ เช่น รูปกริยาช่วยแสดงทิศทางการกระทำ เช่น Te-kuru (V てくる), Te-iku (V ていく) หรือ รูปกริยาที่ผันเป็นรูปถูกกระทำ V Rareru (V られる)

私は友達がありません(いません)でした。しかし、ゆきは私に話してきました。私はとてもうれしかったです。

ฉันไม่มีเพื่อนเลย แต่ก็ได้มาคุยกับฉัน ฉันดีใจมาก (K06H05)

中学生の時、私は無口の(な)人なので、友達ができませんでした。しかし、彼は私に話してきました。

ตอนที่ฉันอยู่มัธยมต้น ฉันเป็นคนไม่ค่อยพูด จึงไม่มีเพื่อนเลย แต่เขาก็มาคุยกับฉัน (M15H03)

6.4 การหลีกเลี่ยงการใช้ไวยากรณ์ Te-kureru (非用) ในแบบทดสอบการเขียนเรียงความ

สำหรับกรณีของประโยคตัวอย่างที่ถือว่าเป็นลักษณะของการหลีกเลี่ยงการใช้ (非用) ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) ตามการประเมินของผู้ร่วมวิจัยชาวญี่ปุ่น ในข้อมูลของผู้ที่เคยและไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลายมาแล้ว จำนวนตัวอย่างที่ปรากฏในกลุ่มผู้ที่เคยเรียนมีจำนวน 11 ตัวอย่าง (45.83%) และกลุ่มที่ไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลายมีจำนวน 13 ตัวอย่าง (54.16%) ดังต่อไปนี้

私が困ったの(困った)時も、BK は私に(を)手伝いました。

(⇒手伝ってくれました)

เมื่อฉันมีปัญหา (ลำบาก) BK ก็ช่วยฉัน (M07H02)

2 小学生(小学2年生)のとき、友だちは BT をしょうかいしました。

(⇒しょうかいしてくれました)

ตอนฉันอยู่ ป.2 เพื่อนก็แนะนำ BT ให้รู้จัก (M08H03)

私が困る時いつも彼は私にてつだいます。(⇒てつだってくれます)

ทุกครั้งที่ฉันมีปัญหา เขามักช่วยฉันเสมอ (M09H04)

B は勉強にとっても真面目で、頭がいい人です。それに、B はいつも私にしんせつにしています。(⇒しんせつにしてくれています)

B เป็นคนขยันเรียนและหัวดี นอกจากนั้น B มักจะใจดีกับฉันเสมอ (K05H04)

ประโยคตัวอย่างด้านบนเหล่านี้ ทั้งหมดเป็นสถานการณ์ที่ควรใช้ “ประโยครับประโยชน์จากกริยา Te-kureru โดยตรง” อีกทั้งใน M07H02 และ M09H04 มีการกล่าวถึงว่าตัวเองกำลังลำบากหรือมีปัญหาด้วย จึง

เป็นสถานการณ์ที่ความพึงพอใจจากการกระทำของอีกฝ่ายชัดเจน แต่กลับไม่ได้ใช้ ไวยากรณ์ Te-kureru ในเรียงความที่เขียน

ทั้งนี้แม้ว่า จำนวนตัวอย่างของประโยคที่ประเมินได้ว่าหลีกเลี่ยงการใช้ (非用) ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) ของทั้งสองกลุ่มจะมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน แต่จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ที่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลาย มีประสบการณ์การเรียนภาษาญี่ปุ่นที่นานกว่า พบว่าในรายละเอียดของลักษณะการใช้ มีเหตุผลค่อนข้างหลากหลายในการเลี่ยงการใช้ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่พบจากการสัมภาษณ์กลุ่มที่ไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลาย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) ในเรียงความที่เขียน พบว่ากลุ่มเป้าหมายไม่ได้พิจารณาว่าตนเองรู้สึกดีกับสถานการณ์นั้นหรือไม่ แต่พิจารณาจากมุมมองของตนเองว่าตัวความหมายของกริยาที่ใช้นั้นมีความหมายเชิงประโยชน์กับตนเองหรือไม่ และจากนั้นจึงตัดสินใจว่าจะใช้รูปไวยากรณ์ Tekureru (V てくれる) หรือไม่ใช้ ดังนั้น แม้ว่าตนเองจะรู้สึกดีกับสถานการณ์นั้น ๆ ที่ตนเองเขียนขึ้น แต่ถ้าพิจารณาว่ากริยาที่บรรยายสถานการณ์นั้นไม่มีความหมายเชิงประโยชน์ต่อตนเอง ก็จะไม่ใช้รูปไวยากรณ์ Tekureru (V てくれる) และกลายเป็นประโยคที่ถือว่าหลีกเลี่ยงการใช้ (非用) และเป็นประโยคภาษาญี่ปุ่นที่ขาดความถูกต้องและเป็นธรรมชาติ แม้จะสื่อสารได้เข้าใจก็ตาม ดังเช่นประโยคตัวอย่างด้านล่างนี้

ターンは私に(を)コスプレを(に)さそいました。(→さそってくれました) やってみると楽しかったです。

ตาลชวนฉันไปแต่งคอสเพลย์ พอลองแล้วก็สนุกดี

(K14H11)

ในประโยคนี้ การกระทำของอีกฝ่ายคือ “ชวนให้แต่งคอสเพลย์” ส่งผลให้ผู้เขียนรู้สึกสนุก ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่าการกระทำ “ชวน” ของอีกฝ่ายทำให้เกิดสถานการณ์ที่ผู้เขียนพึงพอใจ ดังนั้นในกรณีนี้ การใช้ไวยากรณ์ Tekureru (V てくれる) เดิมเข้าไปกับกริยา “ชวน” จะทำให้ประโยคนี้นั้นเป็นธรรมชาติขึ้น อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ ผู้เขียนประโยคนี้ ตอบว่าตนไม่ได้รู้สึกถึงความหมายเชิงประโยชน์ในกริยา “ชวน” จึงตัดสินใจว่าไม่จำเป็นต้องใช้ไวยากรณ์ Tekureru (V てくれる) ทำให้เป็นประโยคที่ไม่เป็นธรรมชาติ

Jも「あなたは私のいもうと(である)だけじゃなく、私の一番大切な友達なんだよ。」と言いました。(→言ってくれました)

J พูดว่า “แกไม่ได้เป็นแค่น้องสาวฉันนะ แต่เป็นเพื่อนที่สำคัญที่สุดของฉันด้วยนะ” (K07H06)

ในประโยคนี้ แสดงให้เห็นว่าพี่สาวได้พูดถึงผู้เขียนประโยคนี้น่าเป็น “เพื่อนที่สำคัญที่สุด” ในบริบทก่อนและหลังของประโยคนี้ แสดงให้เห็นว่า “น้องสาวไม่เพียงแต่เป็นพี่สาวที่ดีสำหรับตัวเอง แต่ยังเป็นเพื่อนที่ดีด้วย” และผู้เขียนก็ “รักน้องสาวคนนี้นัก” การที่ผู้เขียนถูกบอกว่าเป็น “เพื่อนที่สำคัญที่สุด” จึงถือว่าเป็นสถานการณ์ที่น่าพึงพอใจสำหรับผู้เขียน ดังนั้นควรใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru ที่มีความหมายว่า “บอกให้” เพื่อแสดงความพึงพอใจต่อสถานการณ์นี้ แต่ในที่นี้กลับเลี่ยงที่จะใช้รูปไวยากรณ์ Tekureru โดยจากการสัมภาษณ์ผู้เขียนประโยคนี้ ได้ให้เหตุผลว่าการที่ไม่ได้ใช้ไวยากรณ์ Tekureru (V てくれる) เป็นเพราะกริยา “พูด” นั้น ผู้เขียนไม่ได้รู้สึกถึงความหมายเชิงประโยชน์ของการพูดของพี่สาวตน

YNさんはやさしい人です。私が何かしたら、「つよい！」と YN が言います。
(→言ってくれます)

คุณYN เป็นคนใจดี เวลาฉันทำอะไรบางอย่าง YN จะพูดว่า ‘เก่งจัง!’

(K01H01)

ในประโยคนี้ผู้เขียนกล่าวถึงเพื่อนสนิทที่ชื่อ YN (นามสมมุติ) ว่าเป็นคนใจดีและมักจะกล่าวให้กำลังใจกับตนเองในทุก ๆ ครั้ง จึงถือว่าเป็นสถานการณ์ที่น่าพึงพอใจสำหรับผู้เขียน แต่ในที่นี้กลับเลี้ยงที่จะใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) โดยจากการสัมภาษณ์ผู้เขียนประโยคนี้ ได้ให้เหตุผลว่าการพูดให้กำลังใจของคนที่เป็นเพื่อนสนิท เป็นสิ่งที่เป็นเรื่องปกติ จึงไม่ได้รู้สึกถึงความหมายเชิงประโยชน์ ของการพูดให้กำลังใจนี้ และเลือกที่จะไม่ใช่ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) กับสิ่งที่เพื่อนสนิทกระทำ

初めて会話をした時、SNはふつうのヤンキーだと思いました。しかし、今、そのいんしょうは変わりました。なぜなら、SNはビールでもおさけでも絶対飲まないからです。そして、毎日まじめに大学に來ます。それに、何回もごはんをおごりました。
(→おごってくれました) (M16H11)

ตอนที่เรารู้จักครั้งแรก ฉันคิดว่า SN เป็นเด็กเกรียนนิ่ง แต่ตอนนี้ภาพลักษณ์นั้นเปลี่ยนไปแล้ว เพราะ SN ไม่ดื่มเบียร์หรือเหล้าเลย และเขาขยันมาเรียนที่มหาวิทยาลัยทุกวัน นอกจากนี้ เขายังเลี้ยงข้าวนหลายครั้ง

ประโยคด้านบน ผู้เขียนกล่าวถึงเพื่อนสนิทที่ชื่อ SN (นามสมมุติ) ในทุกประโยคจะสังเกตได้ว่าผู้เขียนใช้มุมมองของ SN โดยสังเกตจากการเขียนประโยคโดยมี SN เป็นประธาน จากบทสัมภาษณ์ผู้เขียนเรียงความนี้ได้กล่าวว่า เนื่องจากบริบทก่อนหน้านั้นทั้งหมดเป็นการกระทำของ SN ทำให้ในประโยคสุดท้ายผู้เขียนเลี้ยงการใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) ในคำกริยา “เลี้ยงอาหาร” (おごる) โดยคิดไปเองว่าผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ว่าผู้กระทำกริยานี้คือ SN แม้ไม่ใช่ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) ก็ตาม เนื่องจากกริยา “เลี้ยงอาหาร” เป็นกริยาที่ต้องมีผู้กระทำและผู้ได้รับการกระทำ หากเลี้ยงการใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) ในคำกริยา “เลี้ยงอาหาร”(おごる) จะทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนว่า ใครเป็นผู้เลี้ยงอาหาร และใครเป็นผู้ได้รับการเลี้ยงอาหาร และหากผู้เขียนต้องการสื่อความหมายตามมุมมองของตนว่า SN เป็นผู้เลี้ยงอาหารตน การใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru ในคำกริยา “เลี้ยงอาหาร” (おごる) จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ตามที่ (Iori, 2024) กล่าวว่า “ในภาษาญี่ปุ่น การแสดงถึงการเคลื่อนไหวที่มุ่งมายังฝ่ายผู้พูด (การเคลื่อนไหวแบบศูนย์กลาง) จำเป็นต้องมีการเติม Tekureru (V てくれる) หรือ Tekuru (V てくる) ดังนั้นแม้ว่าผู้กระทำในประโยคที่ใช้กริยา “เลี้ยงอาหาร” (おごる) นี้จะเป็นคนเดียวเหมือนกับผู้กระทำในบริบทก่อนหน้า หากไม่มีการใช้ Te-kureru ประโยคก็จะไม่ชัดเจนว่าใครเป็นผู้กระทำ และอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดในการตีความได้”

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยนี้ พบว่าผู้เรียนประเมินว่ากริยานั้นมีความหมายเชิงประโยชน์หรือไม่ด้วยตัวเอง และแม้ในสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติที่จะต้องใช้ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) เพื่อแสดงความพึงพอใจต่อเหตุการณ์นั้น ๆ หากผู้เขียนไม่รู้สึกว่กริยานั้นมีความหมายเชิงประโยชน์ ก็จะเกิดตัวอย่างของการเลี้ยงใช้ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) ในประโยคเป็นจำนวนมาก

เนื่องจากไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) มีความหมายและวิธีใช้อย่างหลากหลายและคำกริยาที่ใช้ร่วมกันที่หลากหลายเช่นกัน แต่ในสื่อการสอนระดับต้นจะมีการแนะนำเฉพาะความหมายและวิธีใช้พื้นฐานเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ความหมายและวิธีใช้อื่น ๆ น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหมายในการแสดง “ผลประโยชน์ทางอ้อม” ตามที่ Tsutsui (2009) กล่าวว่า “ความหมายและการใช้งานของคำกริยาช่วยที่เรียนในระดับต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการใช้งานคำกริยาช่วยทั้งหมด ดังนั้นสำหรับผู้เรียนแล้ว การเข้าใจการใช้งานทุกรูปแบบของคำกริยาช่วยนั้นเป็นเรื่องยาก ซึ่งส่งผลให้เกิดการใช้ผิดหรือเลี่ยงการใช้”

นอกจากนั้นแล้ว ยังได้พบตัวอย่างการเลี่ยงการใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) จากข้อมูลของผู้เรียน 3 คนที่รูปประโยคแบบ “V1 て V2” โดยที่กริยาตัวแรก (V1) เลี่ยงใช้รูปไวยากรณ์ Tekureru (V てくれる) แต่กริยาตัวที่สอง (V2) กลับใช้ได้ถูกต้อง

私は小学生の時、よく他の人にいじめられましたが、ニューが助けて
(→助けてくれて)、私を守ってくれました。

ตอนที่ฉันอยู่ประถม มักถูกคนอื่นรังแก แต่นิวช่วยเหลือและปกป้องฉัน (M18HS11)

問題がある時や悲しい時などいつも私のことを聞いて(→聞いてくれて)、
分かってくれて、信頼できる人です。

ในเวลาที่มีปัญหาหรือเวลาที่เศร้า เขาเป็นคนที่คอยฟังฉันเสมอ เข้าใจฉัน และเป็นคนที่ฉันสามารถ
ไว้วางใจได้ (K16HS12)

จากการสัมภาษณ์ ผู้เรียนที่เขียนประโยคข้างต้นดังกล่าว ทุกคนเข้าใจการใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) แต่เมื่อต้องเชื่อมรูปกริยาด้วย Te-Form (V て) จึงคิดว่าการใส่รูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) แค่กับกริยาตัวที่สอง (V2) ก็เพียงพอแล้ว จึงทำให้เกิดการเลี่ยงการใช้รูปไวยากรณ์ Te-kureru กับกริยาตัวแรก (V1) ซึ่งในความจริง ถ้าผู้เขียนรู้สึกถึงความกรุณา ความหมายเชิงประโยชน์ ก็ควรต้องใส่รูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) กับกริยาทุกตัวด้วยเช่นกัน ไมเช่นนั้นจะดูไม่เป็นธรรมชาติ

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนตระหนักก่อนว่า การใช้ ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) ร่วมกับคำกริยาใด ๆ นั้นไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับว่ากริยานั้นมีความหมายเชิงประโยชน์หรือไม่ ยิ่งไปกว่านั้น ในการเขียนประโยคภาษาญี่ปุ่น แม้เหตุการณ์จะเป็นเรื่องที่น่าพึงพอใจสำหรับผู้เขียน แต่หากไม่ใช่ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) จะทำให้ประโยคนั้นขาดความเป็นธรรมชาติ และผู้อ่านจะไม่สามารถตัดสินใจและรับรู้ได้ว่า ผู้เขียนรู้สึกถึงความหมายเชิงประโยชน์ต่อเหตุการณ์นั้นหรือไม่ จึงทำให้การตีความความหมายของประโยคอย่างแม่นยำเป็นเรื่องยาก

7. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくる) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของไวยากรณ์รูปการให้และรับในภาษาญี่ปุ่น (授受表現) ของผู้เรียนชาวไทยซึ่งเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง โดยเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมปลายและผู้ที่ไม่มีความรู้มาก่อน ผ่านการทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความ (Writing Test) เพื่อวิเคราะห์ความเข้าใจในการใช้รูปไวยากรณ์ดังกล่าวของผู้เรียนชาวไทยว่ามีความเข้าใจในกฎเกณฑ์การใช้ การผันกริยา ความหมายของไวยากรณ์ Te-kureru (V てくる) ที่เคยเรียนมาแล้วหรือไม่ โดยจำแนกการใช้รูป Te-kureru (V てくる) ออกเป็น 3 ประเภทคือ 1. การใช้ถูกต้อง 2. การใช้ผิด และ 3. การหลีกเลี่ยงการใช้ และนำผลการวิจัยไปพัฒนาต่อยอดในการวางรูปแบบเนื้อหาการสอนและข้อเสนอแนะในการสอนไวยากรณ์เกี่ยวกับรูปการให้และรับในภาษาญี่ปุ่น โดยเฉพาะรูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくる) ในรายวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นในอนาคต

ผลการศึกษาพบว่าในประเด็นการใช้หรือไม่ใช้ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくる) พบว่า สัดส่วนผู้ที่ใช้ในการทดสอบการเขียนเรียงความมีเพียงครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เนื่องจาก หัวข้อเรียงความเปิดกว้างให้นักศึกษาเขียนได้อย่างอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ไวยากรณ์เฉพาะ โดยประโยคที่มีลักษณะการใช้ถูกต้อง มักจะเป็นรูปประโยคที่รับประโยชน์โดยตรง (直接てくる受益文) ในสถานการณ์ที่ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือโดยตรงซึ่งมาพร้อมกับการใช้กริยาเหล่านี้ในประโยค เช่น ช่วยเหลือ, แนะนำ เป็นต้น ส่วนประโยคที่มีลักษณะการใช้ผิดพบจำนวนไม่มาก แต่สะท้อนความสับสนของผู้เรียน ผู้เรียนไม่มั่นใจเรื่องคำช่วย และมักจะได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่โดยการแปลตรง โดยรูปที่ใช้ผิดแทน Te-kureru (V てくる) ที่พบในการวิจัยนี้ ได้แก่ Te-kuru (V てくる), Te-iku (V ていく) และกริยารูปถูกกระทำ V-Rareru (V られる) ซึ่งผลวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Yamada (2004), Tsutsui (2009) และ Zhang (2017) ว่า “ประโยครับประโยชน์โดยตรง” เข้าใจง่ายและเรียนรู้ได้เร็วกว่า

สำหรับเรื่องของการหลีกเลี่ยงการใช้ Te-kureru (V てくる) พบอัตราการใช้ใกล้เคียงกันของผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีพื้นฐานความรู้มัธยมปลาย (45.83%) และไม่มีพื้นฐานความรู้มัธยมปลาย (54.16%) การเลือกใช้นี้มีสาเหตุหลักมาจากที่ผู้เรียนตัดสินใจจากการตีความเองว่า “กริยานั้นมีประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่” หากไม่รู้สึกลึกถึงประโยชน์ก็จะไม่ใช้ แม้สถานการณ์จะเป็นสถานการณ์ที่ควรใช้เนื่องจากเกิดประโยชน์กับตนเองในบริบทของชาวญี่ปุ่นก็ตาม การหลีกเลี่ยงการใช้สะท้อนความแตกต่างเชิงมโนทัศน์ที่ผู้เรียนตีความ “ประโยชน์” ตามมุมมองส่วนตัว ไม่ใช่ตามธรรมชาติของภาษาเป้าหมาย (ภาษาญี่ปุ่น) แม้ว่าผู้เรียนทั้งสองกลุ่มจะมีแนวโน้มใช้ไวยากรณ์ Te-kureru (V てくる) ได้ค่อนข้างถูกต้องในสถานการณ์ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรง เนื่องจากเป็นรูปแบบที่เข้าใจง่าย แต่ก็ยังมีการใช้ผิดและการหลีกเลี่ยงการใช้ค่อนข้างมากด้วยเช่นกัน ซึ่งการใช้ที่ผิดหรือการหลีกเลี่ยงการใช้นี้ ไม่เพียงแต่จะทำความเข้าใจความหมายของเหตุการณ์ที่ต้องการสื่อจะเปลี่ยนไปเท่านั้น แต่ความรู้สึที่แสดงออกของผู้เขียนที่ผู้อ่านตีความก็เปลี่ยนไปด้วย สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากปัญหาของอิทธิพลของภาษาแม่ (ภาษาไทย) ในการแปลประโยคต่อประโยคตรง ๆ และความไม่มั่นใจในการใช้คำช่วยเพราะความสับสนในรูปแบบสำนวนการให้และรับของผู้เรียน

ดังนั้นผู้สอนภาษาญี่ปุ่นจึงจำเป็นต้องแสดงให้เห็นตระหนักว่า การใช้ Te-kureru (V てくる) ร่วมกับคำกริยาใด ๆ นั้น ไม่จำเป็นต้องยึดติดว่ากริยานั้นมีความหมายเชิงประโยชน์หรือไม่ เพียงแต่ในการเขียน

ประโยคภาษาญี่ปุ่น หากเหตุการณ์นั้นเป็นเรื่องที่น่าพึงพอใจสำหรับผู้เขียน หากไม่ใช้จะทำให้ประโยคนั้นขาดความเป็นธรรมชาติ และผู้อ่านจะไม่สามารถตัดสินและรับรู้ได้ว่า ผู้เขียนรู้สึกอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งหมายถึง ผู้เขียนรู้สึกถึงความหมายเชิงประโยชน์ต่อเหตุการณ์นั้นหรือไม่ ทำให้การอ่านความหมายของประโยคนั้นเป็นเรื่องยาก เนื่องจากในภาษาญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่ชัดเจนในการแสดงออกว่าสถานการณ์ที่พยายามจะอธิบายนั้นมีความหมายเชิงประโยชน์หรือกล่าวในอีกนัยหนึ่งว่าเป็นที่พอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ในกรณีที่เป็นที่พอใจ จะใช้โครงสร้างประโยคผลประโยชน์ เช่น Te-kureru (V てくれる) เป็นต้น แต่หากไม่เป็นที่พอใจ จะใช้โครงสร้างประโยคถูกกระทำ (passive construction) ซึ่งแนวโน้มนี้มีความชัดเจนมากในภาษาญี่ปุ่น (Masuoka, 2001)

ผู้สอนควรเน้นการสร้างการเข้าใจว่ารูปไวยากรณ์ Te-kureru (V てくれる) เป็นการแสดงการเคลื่อนไหวแบบศูนย์กลางที่มุ่งมายังผู้พูด โดยจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงการฝึกโดยใช้ตัวอย่างเชิงสถานการณ์ที่หลากหลาย ทั้งรูปกริยาที่มีความหมายในลักษณะ “ประโยชน์โดยตรง” และ “ประโยชน์ทางอ้อม” เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการใช้คำช่วยซึ่งผู้รับผลจากการกระทำนั้น มีการส่งเสริมการใช้กิจกรรมการเขียนที่ไม่ยึดติดกับไวยากรณ์หรือคำศัพท์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ไวยากรณ์นี้

การอ้างอิง

- Aramaki, T. (2003) Jujubun keisei nōryoku to bamen handan nōryoku no kankei — Shitsumonshi chōsa ni yoru jujū hyōgen no goyō bunseki kara —. (The Relationship between Ability to Form Benefactive Sentences and Ability to Judge Situations: An Analysis of Misuse of Benefactive Expressions Based on a Questionnaire Survey) Nihongo Kyōiku (Japanese Language Education) No.117, Nihongo Kyōiku Gakkai, (The Society for Teaching Japanese as a Foreign Language): 43–52. 荒巻朋子 (2003) 「授受文形成能力と場面判断能力の関係—質問紙調査による授受表現の誤用分析から—」『日本語教育』117, 43-52. 日本語教育学会.
- Harada, T. (2006) Onkei, riei o arawasu to no kakawari: Tokuni ‘Te-kureru’ o chūshin to shite bunnōteki sokumen to shakai gengogakuteki sokumen kara miru. (The Relationship between Benefactive/Advantage Expressions and Honorific Expressions: Focusing on te-kureru from Grammatical and Sociolinguistic Perspectives.) Gengo to Bunka (Language and Culture) 10: 203–217. 原田登美 (2006) 「恩恵・利益を表す<授受表現>と<敬意表現>の関わり：特に「てくれる」を中心として文法的側面と社会言語学的側面から見る」『言語と文化』10, 203-217.
- Hidaka, M. (2007) Juyodōshi no taishō hōgengaku kenkyū (Dialectological Study of Benefactive Verbs) Tokyo: Hitsuji Shobo. 日高水穂 (2007) 『授与動詞の対象方言学研究』ひつじ書房

- Iori, I. (2024) Sanshutsu no tame no bunpō kara mita Nihongo no boisu hyōgen (Voice Expressions in Japanese from the Perspective of Grammar for Production) Gengo Bunka (Language and Culture) 61: 3–26. 庵功雄 (2024) 『産出のための文法から見た日本語のボイス表現』 『言語文化』 61, 3-26.
- Kurita, N. (2019) “BCCWJ ni motodoku ‘Te-kureru’ kōbun no bunseki — Nihongo jōkyū gakushūsha no hiyō kaishō ni mukete —. (An Analysis of the te-kureru Construction Based on the BCCWJ: Toward Resolving Non-Use among Advanced Learners of Japanese) Takushoku Daigaku Nihongo Kyōiku Kenkyū (Takushoku University Japanese Language Education Research) No.4. 55–76. 栗田奈美 (2019) 「BCCWJ に基づく「てくれる」構文の分析—日本語上級学習者の非用解消に向けて—」 拓殖大学日本語教育研究, 4, 55-76.
- Kongjit, S. and Yoshida, N. (2012). Tīmu tīchingu ni okeru neitibu kyōshi to non-neitibu kyōshi no yakuwari buntan — Chiangmai Daigaku shokyū Nihongo kurasu no Taijin gakushūsha no kitai — (Role Division between Native and Non-Native Teachers in Team Teaching: Expectations of Thai Learners in Beginner Japanese Classes at Chiang Mai University) Kokusai Kōryū Kikin Bankoku Nihon Bunka Sentā Nihongo Kyōiku Kiyō (Bulletin of Japanese Language Education, Japan Foundation Bangkok Japanese Culture Center) 9: 129–138. Kongjit, Saranya · 吉田直子 . (2012) 「ティーム・ティーチングにおけるネイティブ教師とノンネイティブ教師の役割分担—チェンマイ大学初級日本語クラスのタイ人学習者の期待—」 『国際交流基金バンコク日本文化センター日本語教育紀要』 9, 129-138.
- Liblab, A., Hansuek, W., and Sanguanphon, S. (2022). “A Study of Errors and Solutions in Japanese Essay Writing of Beginner Students in the Faculty of Liberal Arts, Business Japanese Program, Panyapiwat Institute of Management.” *Journal of Japanese Studies Network*, 12(2): 69–83.
- Masuoka, T. (2001) Nihongo ni okeru juyodōshi to onkeisei (Benefactive Verbs and Benefactivity in Japanese) Gengo (Language) 30(5), 26–32. 益岡隆志 (2001) 「日本語における授受動詞と恩恵性」 『言語』 30(5), 26–32.
- Nakazaki, A. (2001) Juyodōshi to ibunka komyunikēshon — ‘Kureru’-kei no hiyō bunseki o chūshin ni —. (Benefactive Verbs and Intercultural Communication: Focusing on Non-Use Analysis of the kureru Group) Hokuriku Daigaku Kiyō (Bulletin of Hokuriku University) 25: 169–181. 中崎温子 (2001) 「授与動詞と異文化コミュニケーション

ションー『くれる』系の非用分析を中心にー」『北陸大学紀要』25, 169-181.

Niancharoensuk, S. (2021). "An Analysis of Errors in Japanese Writing of Thai Beginner

Learners." *Thammasat University Journal of Liberal Arts* 21(2): 1-29.

Ōe, S. (1975) *Nichieigo hikaku kenkyū — Shukansei o megutte Nanundō* (Comparative Study of Japanese and English: On Subjectivity) Tokyo: Nan-undō. 大江三郎 (1975) 『日英語比較研究—主観性をめぐって』南雲堂

Ōtsuka, J. (1995) "Chūjōkyū Nihongo gakushūsha no shiten hyōgen no hattatsu ni tsuite — 'Morau'-kei to 'Kureru'-kei o chūshin ni —. (The Development of Perspective Expressions among Intermediate and Advanced Learners of Japanese: Focusing on the morau Group and the kureru Group) *Kokusai Kaihatsu Kenkyū Fōramu* (Forum of International Development Studies) 26: 13-26. 大塚純子 (1995) 「中上級日本語学習者の視点表現の発達について—「もらう」系と「くれる」系を中心に—」『国際開発研究フォーラム』26, 13-26.

Sawada, J. (2007) *Nihongo no juju kōbun ga arawasu onkeisei no honshitsu — 'Te-kureru' kōbun no juekisha o chūshin to shite —* (The Essence of Benefactivity Expressed in Japanese Benefactive Constructions: Focusing on the Beneficiary in te-kureru Constructions) *Nihongo Bunpō* (Japanese Grammar) 7(2) 83-100. *Nihongo Bunpō Gakkai* (The Society for Japanese Grammar) 沢田淳 (2007) 「日本語の授受構文が表す恩恵性の本質—「てくれる」構文の受益者を中心として—」『日本語文法』7(2) 83-100. 日本語文法学会

Sawetaiyaram, T. (2010). *Danwa ni okeru "~-te kureru" to "~-te morau" no shūtoku - Taigo o bogo to suru gakushūsha o taishō ni -* (The Acquisition of "~-te kureru" and "~-te morau" in Discourse: A Study of Learners Whose Native Language is Thai) "*Kokusai Kōryū Kikin Bankoku Nihon Bunka Sentā Nihongo Kyōiku Kiyō*". 7: 31-40. *Kokusai Kōryū Kikin Bankoku Nihon Bunka Sentā*. Sawetaiyaram, T. (2010) 「談話における「〜てくれる」と「〜てもらう」の習得—タイ語を母語とする学習者を対象に—」『国際交流基金バンコク日本文化センター日本語教育紀要』国際交流基金バンコク日本文化センター 編. 7, 31-40

Sonda, Sanjaya, C., Supānan, Miwa, W. (2021) *Hojodōshi 'te-kureru' no yōhō to sono shidō no ichiteian: 'Irai' 'Hinan' 'Hiniku' yōhō o taishō to shite* (A Proposal for Teaching the Auxiliary Verb -te-kureru: Focusing on the Uses of Request, Criticism, and Irony.) *Handai Nihongo Kyōiku Gaku Kenkyū* (Studies in Japanese Language Education, Osaka

- University) 13: 55–84. ソンダ, サンジャヤ・チャランポン, スパーナン, 三輪, 若奈 (2021) 「補助動詞『-てくれる』の用法とその指導の一提案: 「依頼」「非難」「皮肉」用法を対象として」『阪大日本語教育学研究』13, 55–84
- Tsutsui, S. (2009) Kanjō hyōgen to shite no hojodōshi no kōsatsu: V-te-kureru o rei ni (A Study of Auxiliary Verbs as Emotional Expressions: Using V-te-kureru as an Example) Gaikokugo Kyōiku no Furontia (Frontiers of Foreign Language Education) 2: 127–141. 筒井佐代 (2009) 「感情表現としての補助動詞の考察: V- テクルを例に」『外国語教育のフロンティア』2, 127–141.
- Yamada, T. (2004) Nihongo no Benefakutibu — ‘Te-yaru’ ‘Te-kureru’ ‘Te-morau’ no bunjō (Japanese Benefactives: The Grammar of te-yaru, te-kureru, and te-morau) Tokyo: Meiji Shoin. 山田敏弘 (2004) 『日本語のベネファクティブ「てやる」「てくれる」「てもらう」の文法一』明治書院
- Yamamoto Y. (2007) ‘~Te-kureru’ no kinō ni tsuite - Taijin chōsetsuteki na kinō ni chūmoku shite - (On the Functions of ~te-kureru: Focusing on Its Interpersonal- Regulative Function) Ronbun Kiyō (Bulletin of Research Papers) 3: 127–144. 山本裕子 (2007) 「『~テクレル』の機能について—対人調節的な機能に注目して—」論文紀要、3, 127–144.
- Wang, Y. (2001) Juju hyōgen ni okeru ‘hiyō’ ni tsuite — Chūgokugo o bogo to suru Nihongo gakushūsha no baai. (On the Non-Use of Benefactive Expressions: The Case of Japanese Learners Whose Native Language is Chinese.) 2000-nendo Nihongo Kyōiku Gakkai Shūki Taikai Yokōshū (Proceedings of the 2000 Autumn Conference of the Society for Teaching Japanese as a Foreign Language) 49–54. 王燕 . (2001) 「授受表現における『非用』について—中国語を母語とする日本語学習者の場合」『2000 年度日本語教育学会秋季大会予稿集』49-54.
- Zhang, K. (2017) Gakushū kankyō ga ‘Te-kureru’ no ‘hiyō’ ni ataeru eikyō ni tsuite - Chūgokugo bogowasha o taishō to shite -. (The Influence of Learning Environment on the Non-Use of te-kureru: A Study of Native Chinese Speakers.) Nihongo Kenkyū (Japanese Language Studies) 37: 1–14. 張卉娟. (2017) 「学習環境が「てくれる」の「非用」に与える影響について—中国語母語話者を対象として—」『日本語研究』37, 1-14.